

2.4 Les dones magribines

Des d'Occident veiem les dones dels països musulmans com un bloc uniforme; no és així ni en tots els països, ni tan sols dintre d'un mateix país. No podem parlar de la situació de les dones marroquines, en general, perquè les circumstàncies poden ser molt diferents d'un lloc a l'altre. La diferència ens pot venir marcada per l'ètnia: dona àrab, dona berber; pel fet de viure al camp o a la ciutat; per l'estatus econòmic....

La revista **Compartir** ens relata un viatge fet a la zona del Riff l'estiu del 1994. Ens parla així de les dones:

Les dones són una peça clau i fonamental en la societat rural: s'equen de transmetre i també d'ensenyar les tècniques agrícoles. Constantment les veiem treballant al camp, amb els fills a l'esquena, i en això coincideix amb dones d'altres ètnies.

(Revista **Compartir**, pàg. 24)

Els Estats àrabs atorguen un estatut subaltern a la dona. Com diu l'escriptora marroquina Fàtima Mernissi, el problema no es redueix a si les dones han de portar vel o no, sinó que té un transfons polític; l'absència de democràcia als països del Magrib ajuda a mantenir la dona en un lloc d'inferioritat i a aprovar el flagrant analfabetisme que la discrimina. L'analfabetisme entre les dones magribines és molt elevat: 66% al Marroc, 45% a Algèria, 55% a Tunísia.

La disparitat de l'estatut entre les dones europees i les del països àrabs, diu Fàtima, és la clau del desequilibri entre les dues ribes del Mediterrani. Els països europeus no han mostrat gaire interès que es resolguin els problemes polítics i socials que els països musulmans, en molts casos, encara arrossegueu des de la descolonització. Això ha fet que resorgeixen els fanatismes, el tancament, el desig de dur el vel i el replegament com a mecanismes de protecció de la seva identitat.

Fàtima Mernissi fa un suggeriment a fi de reduir les tensions demogràfiques i culturals al Magrib:

- Estratègia demogràfica: erradicació de l'analfabetisme femení i promoció de les dones per mitjà de la formació professional.
- Reduir els diners de la compra d'armes i invertir-los en l'erradicació de l'analfabetisme.
- Estratègia cultural: promoció dels drets de les dones àrabs com a pilar de la democratització.
- Estratègia mediàtica: assegurar una visibilitat més gran de les dones i de la seva producció cultural i literària a través dels mitjans de comunicació. Seria un dels camins per transformar les mentalitats i lluitar contra tots els fanatismes religiosos i profans.

ACTIVITATS :

1. Unes quantes preguntes:

- Com ens presenten al text les dones rurals?
- Són tan diferents de les dones rurals de casa nostra? Si ho són, en què es diferencien?
- Et sembla que al Magrib totes les dones viuen i pensen de la mateixa manera?
- Que penses dels suggeriments de Fàtima Mernissi a fi de canviar l'estatus de la dona magribina? Comenteu cada una de les mesures que ens proposa l'escriptora marroquina.
- Creus que en el nostre país l'Estat encara discrimina les dones? En quin sentit?
- Et sembla que, en el nostre país, la classe social és un factor discriminador respecte de les dones? Esmenta elements discriminadors de la dona a la nostra societat.

2. Nual el Saadaui, parlant en una entrevista de com els governs utilitzen la religió, diu:

Porque tratan de controlar a los pobres y a las mujeres a través de la religión. La mayoría de los gobernantes no sólo aquí sino en todo el mundo utilizan la religión para controlar a los pobres, que son la mayoría, y a las mujeres que son la mitad de la sociedad; por eso aplican la religión en los distritos pobres más que en los ricos, porque ellos mismos, los gobernantes, no están interesados en la religión, no la cumplen, pero la hacen cumplir a pobres y a mujeres.

(Cuadernos Africa-América Latina, nº 10 1/93, pàg. 136)

- Estàs d'acord amb el contingut de l'article, o tens una altra opinió sobre el tema?